

FETALNE SMRTI DO 28. TEDNA NOSEČNOSTI (NIJZ 19)

Kontaktne podatki

Nacionalni inštitut za javno zdravje
Trubarjeva 2, 1000 Ljubljana, Slovenija
podatkovni.portal@nijz.si, pis_fs@nijz.si

Pravna podlaga za zbiranje podatkov:

Zakon o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva (Uradni list RS, št. 65/00, 47/15, 31/18, 152/20 – ZZUOOP, 175/20 – ZIUOPDVE, 203/20 – ZIUPOPDVE, 112/21 – ZNUPZ, 196/21 – ZDOsk, 206/21 – ZDUPŠOP, 141/22 – ZNUNBZ in 18/23 – ZDU-10).

Namen zbirke podatkov

Namen zbirke je spremljanje, vrednotenje pojavnosti fetalnih smrti in zdravstvenega stanja nosečnic ter načrtovanje in evaluacija zdravstvenih programov za zmanjševanje pojavnosti. Prav tako je zbirka vir podatkov za izračun zdravstvenih kazalcev na področju reproduktivnega zdravja.

Kratek opis zbirke podatkov

Informacijski sistem spremljanja fetalnih smrti (ISFS) je računalniško podprt informacijski sistem za spremljanje fetalnih smrti oziroma elektronska zbirka podatkov o vseh fetalnih smrti v državi. ISFS predstavlja pomemben vir podatkov za spremljanje, vrednotenje in načrtovanje programov na področju načrtovanja družine in predporodnega varstva. ISFS je samostojen register fetalnih smrti v Sloveniji. Med fetalne smrti vključujemo vse smrti plodov, ki so ob teh dogodkih lažji od 500 gramov in sicer:

patološke oblike nosečnosti, zunajmaternične nosečnosti, spontane prekinitve nosečnosti in umetno izzvane prekinitve nosečnosti.

Podatke so po zakonu dolžni posredovati vsi izvajalci, ne glede na vir plačila, in se zbirajo na obrazcu »Prijava fetalne smrti« (DZS Obr. 8,171), ki je hkrati del osebne medicinske dokumentacije v bolnišnicah in vsebuje identifikacijske, socialne in demografske podatke ženske, reproduktivno anamnezo in podatke o opravljenem posegu ter kliničnem poteku. Nekateri manjši – zasebni izvajalci pa ga uporabljajo tudi za poročanje. Za kodiranje diagnoz se uporablja Mednarodna klasifikacija bolezni in sorodnih zdravstvenih problemov za statistične namene, X. revizija.

Kratka zgodovina zbirke podatkov

Prve zabeležene prijave fetalnih smrti v Sloveniji obstajajo od leta 1955. Od leta 1968 do 1990 so podatke obdelovali v Mehanografskem zavodu v obliki tabelarnih izpisov. Podatke o vseh prijavah fetalnih smrti (ambulantni in bolnišnični primeri) v Sloveniji se na Inštitutu za varovanje zdravja RS zbirajo v ISFS od leta 1990 dalje. Od leta 2006 se podatki o bolnišničnih primerih obravnav fetalnih smrti poročajo tudi v Zdravstveni informacijski sistem bolnišničnih obravnav.

Poročevalci, njihove obveznosti, zaščita podatkov

Poročevalci so vsi javno zdravstveni zavodi, ter druge pravne in fizične osebe, katerih zdravstvena dejavnost obsega zdravstveno varstvo žensk, ne glede na koncesijo.

Metodološke osnove raziskovanja

Ciljna populacija: ženske v reproduktivni dobi.

Enota poročanja: vsi javno zdravstveni zavodi, ter druge pravne in fizične osebe, katerih zdravstvena dejavnost obsega zdravstveno varstvo žensk, ne glede na koncesijo.

Enota opazovanja: oseba, ki je bila obravnavana zaradi fetalne smrti.

Referenčno obdobje: fetalna smrt od 1.1 do 31.12 v tekočem letu, ne glede na datum sprejema oz. odpusta ženske

Definicije

Definicija **fetalne smrti** vključuje vse smrti plodov, ki so ob teh dogodkih **lažji od 500 gramov** in sicer:

1. patološke oblike nosečnosti,
2. zunajmaternične nosečnosti,
3. spontane prekinitve nosečnosti,
4. umetno izzvane prekinitve nosečnosti in sicer:
 - dovoljene splave do vključno 10. tedna nosečnosti (na zahtevo ženske)
 - vse umetno izzvane prekinitve nosečnosti po 10. tednu nosečnosti z dovoljenjem Komisij za umetne prekinitve nosečnosti in sterilizacije primere fetidov iz medicinskih razlogov (prenatalno ugotovljene z življenjem nezdržljive nepravilnosti ploda ali kadar je ogroženo zdravje in življenje nosečnice) in so dodatno ustrezno kodirani s kodo MKB-10.

Dovoljena splavnost na 1000 žensk rodne dobe je razmerje med številom dovoljenih splavov in številom žensk v rodni dobi (15-49 let) sredi istega leta pomnoženo s 1000.

Starostno specifična stopnja dovoljene splavnosti je razmerje med številom dovoljenih splavov žensk v določeni starostni skupini in številom žensk iste starostne skupine sredi istega leta pomnoženo s 1000.

Totalna (celotna) stopnja splavnosti je povprečno število dovoljenih splavov na eno žensko v celotni rodni dobi. Izračunamo jo tako, da seštejemo vse vrednosti starostno specifičnih stopenj dovoljene splavnosti.

Dovoljeni splavi na 100/1000 živorojenih otrok je razmerje med številom dovoljenih splavov v koledarskem letu in številom živorojenih otrok v istem letu, pomnoženo s 100/1000.

Povratna splavnost na 1000 žensk je razmerje med številom dovoljenih splavov pri povratnicah (ženske pri katerih se je zadnja - predhodna nosečnost končala z dovoljenim splavom) in številom žensk starih 15-49 let sredi istega leta pomnoženo s 1000.

Spontana splavnost je razmerje med številom spontanih splavov in številom žensk starih 15-49 let sredi istega leta pomnoženo s 1000.

Zunajmaternična splavnost je razmerje med številom zunajmaterničnih nosečnosti in številom žensk starih 15-49 let sredi istega leta pomnoženo s 1000.